

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.715/2017/4.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Tibold Ágnes előadó bíró

. Szabó Klára bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda ügyintéző:
dr. Szabó Balázs Gábor ügyvéd

Az alperesek: I. rendű,
II. rendű

Az alperesek képviselője: Imre Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Imre
András ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. és II. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi
Ítéltábla 20.Gf.40.019/2017/4/II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék
30.G.45.028/2015/24. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott, a peres felek között 2007. május 16. napján létrejött jelzalog típusú kölcsönszerződés III. pontjának és IV.1. pontja kilencedik bekezdésének érvénytelenségét megállapító rendelkezéseit - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú ítélet e kereseti kérelmeket elutasító rendelkezését helybenhagyja;

egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, ezt meghaladóan a peres felek az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A Kúria megállapítja, hogy az alperesek összesen 70.000 (hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illeték visszaigénylésére jogosultak.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint adós és zálogkötelezett, valamint az alperesek mint hitelezők (az I. rendű alperes ügyis mint jelzálogjogosult) 2007. május 16-án közjegyzői okiratba foglalt, devizában nyilvántartott, jelzálog típusú kölcsönszerződést kötöttek egymással.
- [2] A kölcsönszerződés III. pontjának második és harmadik bekezdése szerint:
„A Szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján az Adósok terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás tekintetében, annak közokirati tanúsításaként, az Adósoknak a Hitelezőknél vezetett számlái és a Hitelezők vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt fogadják el.
Az Adósok és a Zálogkötelezettek alávetik magukat annak, hogy a jelen közjegyzői okirat alapján az Adósok terhére fennálló kölcsön- és egyéb járuléktartozás összegét, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén is, a Hitelezők felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa.”
- [3] A kölcsön biztosítékául a szerződés IV. pontja szerint a felperes tulajdonát képező ingatlanra a zálogjogosult javára 2.000.000 Ft-nak 2007. május 14. napján érvényes árfolyamon számított 13.414 CHF összegű kölcsöntőkére és járulékaira bejegyzett jelzálogjog és elidegenítési és terhelési tilalom szolgált.
- [4] A szerződés IV.1.) pontjának kilencedik bekezdése a következő rendelkezést tartalmazza:
„Ha a zálog romlása (akár a zálogtárgy állagromlása, akár egyéb ok folytán a zálogfedezet értékének csökkenése) a zálogjogból való kielégítést veszélyezteti, a Zálogjogosult felhívására a Zálogkötelezettek a felhívásban megszabott határidő alatt kötelesek a zálogfedezetet az eredeti értékére kiegészíteni. Amennyiben a Zálogkötelezettek a fenti felhívás ellenére a Zálogjogosult által megszabott megfelelő határidő alatt a fedezetet az eredeti értékre nem egészíti ki, a Zálogjogosult a zálogjoggal biztosított követelés lejárta hiányában is gyakorolhatja az e zálogszerződés alapján őt megillető kielégítési jogot.”
- [5] A IV.1.) pont tizenegyedik bekezdése szerint:
„Amennyiben a Deviza árfolyam nagymértékű változása miatt a fennálló kölcsöntartozás Deviza eladási árfolyamon történő forintra átszámított értéke meghaladja a jelzálogul lekötött ingatlan forintban meghatározott aktuális/várható hitelbiztosítéki értékének a Hitelezők belső utasításaiban meghatározott, a finanszírozhatóság szempontjából maximális százalékos mértékét, és az Adósok a Hitelezők felhívására az abban megszabott, megfelelő határidő alatt nem teljesítenek olyan mértékű előtörlesztést, melynek eredményeképpen a kölcsön/fedezet arány a hitelbiztosítéki értéknek a Hitelezők belső utasításaiban meghatározott, a finanszírozhatóság

szempontjából maximális százalékos mértéke alá csökken, vagy a fedezetet nem egészítik ki, a Hitelezők a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondhatják, és teljes követelését lejárttá tehetik, valamint a Zálogjogosult gyakorolhatja az e zálogszerződés alapján őt megillető kielégítési jogot."

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes módosított keresetében - többek között - a kölcsönszerződés [2], [4] és [5] pontban idézett kikötései tisztességtelenségének megállapítását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (2) bekezdése, valamint a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés a), b) és j) pontjaira hivatkozással.
- [7] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Határozatát a felülvizsgálattal érintett körben azzal indokolta, hogy a szerződés III. pontjának keresettel támadott rendelkezése nem minősül a felek viszonylatában érvényesülő bizonyítási teher megfordulását eredményező tartozáselismerésnek, és nem jogosítja fel a hitelezőket arra, hogy egyoldalúan meghatározzák az adós aktuális tartozását. Kizárólag a hitelezők jogszabályban biztosított jogosultságát rögzíti akként, hogy az általuk vezetett nyilvántartások alapján a közjegyző azok tartalmát megállapítsa és ténytanúsítványban rögzítse. Az adós ezt változatlanul vitathatja, amely esetben őt terheli a bizonyítás, és ezen a kifogásolt rendelkezés nem változtat.
- [9] Az elsőfokú ítélet megállapítása szerint a szerződés IV.1.) pont kilencedik bekezdése megfelel az rPtk. 261. §-ában előírtaknak, ezért a 209. § (5) bekezdése alapján nem minősülhet tisztességtelennek. A rendelkezés világos és egyértelmű, és nem biztosít kontroll nélküli egyoldalú hatalmasságot a jelzálogjogosultnak, mivel az rPtk. sem ír elő konkrét mértéket a zálogtárgy állagának romlására, ezért a szerződésben sem kellett annak pontos mértékét rögzíteni. Nem ütközik a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontjába sem, mert annak megítélése, hogy a zálogtárgy állagának romlása a követelés kielégítését veszélyezteti, nem a zálogjogosult kizárólagos értelmezésébe tartozik, hanem objektív körülmény.
- [10] A szerződés IV.1.) pont tizenegyedik bekezdése az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az rPtk. 525. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelő rendelkezést tartalmaz, ezért szintén nem minősülhet tisztességtelennek. A kikötés világos és érthető, megfelel továbbá az indokolhatóság követelményének.

- [11] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és megállapította a kölcsönszerződés III. pontjának, valamint IV.1.) pontja kilencedik és tizenegyedik bekezdése [2], [4] és [5] pontban idézett szövegrészének érvénytelenségét, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [12] Az ítélet tábla a szerződés III. pontjának támadott rendelkezését a Korm. rendelet 1. § b) és j) pontjai alapján tisztességtelennek ítélte. Kifejtette, a támadott feltétel kifejezetten azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa a végrehajtási záradékolás jogszabályban előírt feltételeit. Abban a felperes előre, még a kölcsön folyósítását megelőzően tartozáselismerő nyilatkozatot tett, amely a bizonyítási teher megfordulását eredményezi.
- [13] A szerződés IV.1.) pont kilencedik bekezdésével összefüggésben az ítélet tábla úgy foglalt állást, hogy annak tisztességtelensége vizsgálható, mivel nem állapítható meg az rPtk. irányadó normaszövege és a szerződési feltétel egyezősége. Aszerint a zálog romlása magában foglalja az állagromlás mellett az egyéb ok folytán bekövetkező értékcsökkenést is, ugyanakkor a szerződés nem határozza meg, hogy mit ért egyéb ok alatt. A feltétel ezért nem egyértelmű és nem világos. Az I. rendű alperes annak alapján bármit megjelölhet az értékcsökkenés okaként. Eltérően rendelkezik a szerződéses pont a kielégítési jog megnyílásának feltételéről is az rPtk. szabályozásához képest. Az rPtk.-ban a helyreállítás, illetve a veszélyeztetés mértékének megfelelő biztosíték adása egyértelmű rendelkezés, ezzel szemben a zálogfedezet eredeti értékre való kiegészítésére irányuló kötelezettség nem tekinthető annak. Abból ugyanis nem állapítható meg, hogy a zálogjoggal terhelt dolgot érinti-e, vagy újabb zálogtárgy bevonását, vagy esetlegesen más megoldást foglal magában. Mindezt e kikötés a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja szerint tisztességtelen rendelkezésnek minősül.
- [14] Az ítélet tábla a IV.1.) pont tizenegyedik bekezdése vonatkozásában rámutatott, az nem tartalmaz konkrét rendelkezést arra vonatkozóan, hogy mit kell a finanszírozhatóság szempontjából maximális százalékos mértéknek tekinteni, csak visszautal a hitelező belső utasításaira és az abban meghatározott mértékekre. Az ahhoz igazodó előtörlesztés, illetve fedezetkiegészítés hiányához jogkövetkezményként a szerződés azonnali hatályú felmondását és a teljes követelés lejártát fűzi. A fogyasztó e rendelkezés alapján nem tudja megállapítani, hogy mi az a mérték, ami a finanszírozhatóság szempontjából még megfelelő, ezért e rendelkezés nem átlátható. Az objektivitás és a ténylegesség elvének sem felel meg, mivel a hitelezők belső utasításai határozzák meg ezeket a feltételeket, amelyek meghatározásának körülményei nincsenek körülírva. Ezáltal a hitelezőt jogosítja fel az adott feltétel értelmezésére és tartalmának egyoldalú meghatározására, ami a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja, illetve (2) bekezdés d) pontjában foglaltak szerint is tisztességtelen.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen az I. és II. rendű alperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben - tartalma szerint - a jogerős ítélet keresetnek helytadó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését, és e kereseti kérelmek tekintetében is az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték. Állították, a jogerős ítélet az ügy érdemi elbírálására kihatóan sérti az rPtk. 209. § (1) és (2), valamint (5) bekezdéseit, 209/A. § (2) bekezdését, 261. § (2) bekezdését, 525. § (1) bekezdését c) pontját, továbbá a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a), b), j) pontjait és 2. § d) pontját.
- [16] Az alperesek a szerződés III. pontjának a jogerős ítéletben tisztességtelennek minősített rendelkezéseivel összefüggésben arra hivatkoztak, hogy az nem okoz az adós számára egyenlőtlenséget, nem fordítja meg a bizonyítási terhet, mert a közvetlen végrehajtás nem a perbeli kikötésen, hanem a kötelezettségvállalás, azaz a kölcsönszerződés közokiratba foglalásán alapszik. Az nem jogosítja fel a bankot kizárólagosan a szerződésszerű teljesítés megállapítására. A bank mint professzionális és a közjogi szabályok alapján erre kötelezett fél által nyilvántartott tartozás összegét az adós a szerződés fennállása alatt kifogásolhatja, a végrehajtási eljárásban pedig a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) és polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) szabályai szerint megtámadhatja. Álláspontjuk alátámasztására hivatkoztak a Vht. szerződéskötéskor hatályos 21. §-ára, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: közjegyzői tv.) 112. §-ára, továbbá a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 206. § (2) bekezdésében és 275. § (1) bekezdésében foglaltakra.
- [17] Az alperesek véleménye szerint a jogerős ítélet tévesen és jogszabályellenesen állapította meg a kölcsönszerződés IV.1.) pontja kilencedik és tizenegyedik bekezdésének tisztességtelenségét is.
- [18] A kilencedik bekezdés vonatkozásában hangsúlyozták, az csupán egyetlen vonatkozásban tér el az rPtk. diszpozitív szabályától, miszerint a zálogfedezet értékcsökkenése „egyéb ok folytán” is bekövetkezhet. A szerződés megszövegezéséből egyértelmű, hogy a zálogjogosult csak zálogfedezet értékét csökkentő okra hivatkozhat. Lényegadó tartalmát, szerződéses szerepét tekintve, de döntő részében szövegszerűen is, ezért megfelel az rPtk. 261. § (2) bekezdésében foglaltaknak, tisztességtelensége a szerződéskötéskor hatályos rPtk. 209. § (5) bekezdése alapján nem vizsgálható.
- [19] Amennyiben e szerződéses előírás mégsem tartozna az rPtk. 209. § (5) bekezdésének hatálya alá, a jogerős ítélet ebben az esetben is jogszabálysértő, mert nem adja helytálló indokát annak, hogy az mennyiben sérti az rPtk. 209. § (1) és (2) bekezdésében

foglaltakat. A kölcsön biztosítékának elégtelenségét eredményezi, és ezáltal a fedezet kiegészítését teszi szükségessé, ha a zálogtárgy állaga romlik, illetve ha a követelés értéke nő meg az eredeti fedezet értékéhez képest. A kölcsönösszeg fedezetének szerződésben történő biztosítása (kiegészítése) ezen esetekre a hitelező részéről jogos igénynek számít, így a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek egyensúlyát nem bontja meg a fogyasztó hátrányára, a kikötés számára nem okoz egyoldalú és indokolatlan hátrányt, és nem eredményez hátrányosabb helyzetet az rPtk. szabályánál.

- [20] Tévesen állapította meg a másodfokú bíróság azt is, hogy a tizenegyedik bekezdés a Korm. rendelet 2. § d) pontja alapján tisztességtelen, mert az nem biztosít az alperesek számára egyoldalú szerződésmódosítási jogot. Sem az előtörlesztés, sem a fedezetkiegészítés nem jelenti a pénzbeli ellenszolgáltatás mértékének megemelését, a fogyasztó felperes fizetési kötelezettségének emelkedését. Az alperesek utaltak arra is, az üzletszabályzat emellett biztosítja a felperes részére az azonnali felmondás jogát.
- [21] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [22] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt a kölcsönszerződés III. pontja, valamint IV.1.) pontjának kilencedik bekezdése tekintetében a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból jogszabálysértőnek találta. A perbeli szerződés IV.1.) pontjának tizenegyedik bekezdésére vonatkozó ítéleti rendelkezés jogszabályba ütköző jellege a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak alapján nem volt megállapítható.
- [23] A Kúria a III. pont vonatkozásában az EBH 2018.G.1. számon közzétett gazdasági elvi határozatában kifejtetteket változatlanul, minden részletében irányadónak tekinti. Az adott ügyben a perbelivel tartalmilag, a lényegét tekintve megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében a Kúria akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg, és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott az rPtk. 242. §-ában, az rHpt. 206. §-ában, a Vht. 21. §-ában, a közjegyzői tv. 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j)

pontjaiban írtakra. Mindezekre tekintettel a Kúria úgy ítélte, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg.

- [24] A jogerős ítélet a III. pont vitatott rendelkezését a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontjába ütközően is tisztességtelennek találta, mert az kizárólagosan az I-II. rendű alperest jogosítja fel a felperes teljesítése szerződésszerűségének megítélésére. A Kúria a BH 2018.146. számon közzétett határozatában már ebben a kérdésben is állást foglalt, amelyet az ott kifejtett indokokra utalással jelen ügyben is fenntart. Annak lényege szerint az a kikötés tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet arra jogosítja fel, hogy maga állapítsa meg a saját teljesítése megfelelőségét. A keresettel támadott szerződéses rendelkezés azonban nem tartalmaz az I-II. rendű alperest a megjelölt körben megillető egyoldalú jogosítványt, nem érinti (nem vonja el) a felperes kötelmi jogát arra, hogy az alperes szolgáltatásának megfelelőségét megítélje és minősítse (rPtk. 283. §), így a kölcsönszerződés III. pontjának tisztességtelensége ezen a címen sem állapítható meg.
- [25] A szerződés IV.1.) pont kilencedik bekezdése tekintetében a Kúria álláspontja a következő:
A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott rPtk. 209. § szerződéskötéskor hatályos (5) bekezdése alapján elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a támadott kikötés a jogszabály előírásának megfelelően határozza-e meg a zálogfedezet értékének csökkenése esetére a zálogjogosultat megillető jogokat, így az egyáltalán tisztességtelennek minősülhet-e.
- [26] A Kúria a jogerős ítéletben írtakkal szemben nem látott tartalmi különbséget a kikötés szerinti: a zálogfedezet eredeti értékre való kiegészítése, és az rPtk. 261. § (2) bekezdésében szabályozott: a zálogtárgy helyreállítása, vagy a veszélyeztetés mértékének megfelelő biztosíték adása között, figyelemmel arra is, hogy a kikötés is tartalmazza azt az rPtk.-ban szereplő megszorítást, hogy a zálogjogosult erre csak akkor hívhatja fel a zálogkötelezettet, ha az értékcsökkentés a kielégítést veszélyezteteti. Az rPtk.-ban nevesített két lehetőség közül a választás kizárólagosan a zálogjogosultat illeti meg. Az nem tekinthető a diszpozitív jogszabályi előírástól lényeges eltérésnek, ha a jogosult az őt megillető választási jogot nem a kielégítés veszélyeztetettségekor, hanem már a szerződéskötéskor gyakorolja, így a szerződés nem tartalmazza a zálogtárgy helyreállítására vonatkozó felhívást mint lehetőséget. A szerződés szerinti, a zálogfedezet eredeti, a szerződésben meghatározott hitelbiztosítéki értékre való kiegészítése megfelel a szerződéskötéskor a felek által kialakított értékegyensúlynak, ugyanazt a célt szolgálja és ugyanazzal a hatással jár, mint az rPtk.-ban szabályozott, a veszélyeztetés mértékének megfelelő biztosíték adása.
- [27] A Kúria megítélése szerint ugyanakkor az rPtk. 261. § (2) bekezdésében nem szereplő „egyéb ok” feltüntetése a kikötésben mint

a „zálog romlásának” a zálogtárgy állagromlásán túli egyik lehetséges előidézője, tényleges eltérés a normaszövegtől, ezért a tisztességtelenségének vizsgálatát a 209. § (5) bekezdése nem zárja ki. A jogerős ítéletben foglaltaktól eltérően azonban azt a Kúria az adott ügyben nem találta tisztességtelennek.

- [28] A „zálog romlása” alatt – annak nyelvtani értelmezésével – a zálogtárgy értékcsökkenése értendő, a IV.1.) pont tizenegyedik bekezdéséből következően nem öleli fel azt az esetet, ha a deviza árfolyam nagymértékű változása miatt nem nyújt elégséges fedezetet a fennálló kölcsöntartozás biztosítására a forintban meghatározott hitelbiztosítási érték.
- [29] A Kúria kiemeli, hogy jelen ügyben a személyi és a dologi kötelezett egyaránt a felperes. A kölcsönszerződés V.1.)g./ pontja úgy rendelkezik, a hitelezők a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondására jogosultak abban az esetben, ha az rPtk. 525. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt bármelyik felmondási ok bekövetkezik. Az rPtk. 525. § (1) bek. c) pontja – a kölcsönszerződés szabályai között – azonnali hatályú felmondási jogot biztosított a hitelezőnek, ha a kölcsönre nyújtott biztosíték értéke jelentősen csökkent, és azt az adós a hitelező felszólítására nem egészíti ki. A kölcsönszerződés tehát felmondható nem állagromlás miatti, azaz egyéb okból bekövetkező jelentős értékcsökkenés esetén is a perbeli szerződésbe beemelt diszpozitív jogszabályi rendelkezés alapján. A kölcsönszerződés felmondásával esedékessé válik a kölcsön visszafizetésére vonatkozó követelés, és az adós nemteljesítése (késedelme) esetén megnyílik a kölcsönt biztosító zálogjog alapján a kielégítési jog.
- [30] A fentiekből következik, hogy a IV.1.) pont kilencedik bekezdése még ha szó szerint nem is egyezik meg az rPtk. 261. § (2) bekezdésének rendelkezéseivel, figyelemmel az 525. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra is, tartalma, célja és hatása a szerződéses szabályozás hiányában is érvényesülő törvényi rendelkezéseknek felel meg. A zálogfedezet zálogból való kielégítést veszélyeztető értékcsökkenése esetére a zálogfedezet eredeti értékére történő kiegészítésének az előírása a kielégítési jog megnyílásának a terhe mellett nem minősül tisztességtelennek. Erdemben ezzel azonosan foglalt állást a Kúria a Pfv.VI.21.573/2017/4. számú ítéletében is.
- [31] A kölcsönszerződés IV.1.) pontjának tizenegyedik bekezdésével összefüggésben a Kúria hangsúlyozza, azt a jogerős ítélet kizárólag abból az okból minősítette tisztességtelennek, miszerint nem tartalmaz konkrét rendelkezést arra vonatkozóan, hogy mit kell a finanszírozhatóság szempontjából maximális százalékos mértéknek tekinteni, amely mértékre való fedezet kiegészítés elmulasztásának jogkövetkezménye a szerződés azonnali hatályú felmondása. A kikötés a hitelező belső utasításaira utal vissza, amelyekben azt az I. rendű alperes a fogyasztó számára nem ellenőrizhető és nem kiszámítható módon határozhatja meg. Emiatt e kikötést az ítéletábrla nem tekintette átláthatónak, és az objektivitás és

ténylegesség elvének megfelelőnek. Ezért minősítette azt a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja és 2. § d) pontja szerint tisztességtelennek kifejtve, az az I. rendű alperest jogosítja fel az adott feltétel értelmezésére, tartalmának egyoldalú meghatározására.

- [32] Az alperesek a felülvizsgálati kérelmükben e rendelkezés kapcsán egyrészt arra hivatkoztak, hogy a kölcsön biztosítékának elégtelenségét eredményezi, ezáltal a fedezet kiegészítését teszi szükségessé azt is, ha a követelés értéke nő a fedezet értékéhez képest, másrészt arra, hogy sem az abban foglalt előtörlesztés, sem a fedezetkiegészítés nem jelenti a pénzbeni ellenszolgáltatás mértékének, a felperes fizetési kötelezettségének megemelését, azaz nem biztosít egyoldalú szerződésmódosítási jogot az alperesek számára. A jogerős ítélet azon megállapításának jogszabályba ütközését azonban nem állították, nem tették vitássá, hogy e szabályozás az abban megállapított okból nem átlátható, és nem felel meg az objektivitás és ténylegesség elvének. A felülvizsgálati kérelem nem tartalmaz érvelést arra nézve, hogy a tisztességtelenség másodfokú bíróság által megállapított indoka mennyiben sérti a felülvizsgálati kérelemben felhívott jogszabályokat. A felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel nem lehetett arra a megállapításra jutni, hogy a hivatkozott körben jogszabálysértően állapította meg a másodfokú bíróság az adott szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét.
- [33] A Kúria ezért az rPp. 275. § (3) és (4) bekezdése alapján a rendelkező rész szerint határozott.

Záró rész

- [34] A Kúria döntésére tekintettel az első- és másodfokú eljárásban a felperes nagyjából, a támadott szerződési kikötések száma alapján 1/5-4/5 arányban lett pervesztes. Figyelemmel az általa előlegezett 72.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési eljárási illetékre, annak ilyen arányú megosztására a felek között, valamint a meg nem határozható pertárgyérték alapján számítandó, a részbeni pernyertességre tekintettel ítéleti beszámítással megállapítandó ügyvédi munkadíjra, és ezek eredményeként az egymásnak fizetendő összegek megközelítő azonosságára, a Kúria az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 81. § (1) bekezdése megfelelő alkalmazásával akként rendelkezett, hogy a peres felek az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.
- [35] Az alperesek a felülvizsgálati kérelmükön 70.000 Ft illeték helyett tévesen 140.000 forint illetéket róttak le. A felülvizsgálati eljárásban a pernyertesség-pervesztesség megközelítő azonos arányára a Kúria a lerovandó illeték felének megfizetésére kötelezte a felperest az alperesek részére az rPp. 81. § (1) bekezdése alapján, míg ezt meghaladóan a felek a költségeiket maguk kötelesek viselni. Az alperesek az Itv. 50. § (1) bekezdése és 39. § (3) bekezdés d) pontjában írt mértéket meghaladó, az általuk

illetékbélyeggel, szükségtelenül lerótt 70.000 Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja alapján az illetékes adóhatósághoz intézett külön kérelemmel jogosultak visszaigényelni. A kérelem elbírálására az adóhatóság rendelkezik hatáskörrel. Jelen határozatot az Itv. 81. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság küldi meg az illetékes állami adóhatóság részére.

- [36] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.
- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. október 4.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró, Dr. Szabó Klára sk. bíró